Ogólnopolska Inicjatywa Zaawansowanej Praktyki Pielęgniarskiej
www.oizpp.pl e-mail: biuro@oizpp.pl

Fundacja EBEN-HEZER ul. Wasilkowska 12c, 04-938 Warszawa KRS 0000965178

Warszawa, 4 października 2026 r.

WEZWANIE DO PONOWNEGO ROZPATRZENIA POMINIĘCIA OIZPP W PROCESIE PRAC NAD APN ORAZ PIELĘGNIARSTWEM PSYCHIATRYCZNYM

Do:
Ministra Zdrowia

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Rządowe Centrum Legislacji
Przewodnicząca Zespołu ds. określenia obszarów, w tym czynności zawodowych, w których może być realizowana zaawansowana praktyka pielęgniarek
Prezes Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych
Przewodniczący Zespołu ds. kompetencji zawodów medycznych
Rzecznik Praw Obywatelskich

Dotyczy: pominięcia pielęgniarstwa psychiatrycznego w pracach nad Zaawansowaną Praktyką Pielęgniarską oraz odmowy udziału przedstawiciela OIZPP w pracach dotyczących kompetencji zawodów medycznych

Szanowni Państwo,

w związku z wcześniejszą korespondencją kierowaną do Ministerstwa Zdrowia oraz zespołów powołanych do opracowania zmian dotyczących kompetencji zawodowych zwracam się o **ponowne rozpatrzenie sposobu prowadzenia prac nad Zaawansowaną Praktyką Pielęgniarską oraz o przedstawienie pełnych podstaw faktycznych, merytorycznych i prawnych pominięcia OIZPP oraz pielęgniarstwa psychiatrycznego w tym procesie.**

W dniu 21 sierpnia 2025 r. skierowany został do Ministra Zdrowia oraz Przewodniczącej Zespołu ds. APN formalny wniosek o uwzględnienie **pielęgniarstwa psychiatrycznego jako jednego z priorytetowych obszarów Zaawansowanej Praktyki Pielęgniarskiej**.

W piśmie wskazano m.in. na kryzys zdrowia psychicznego, reformę psychiatrii środowiskowej, istniejące kwalifikacje i doświadczenie pielęgniarek psychiatrycznych oraz rozwiązania funkcjonujące w innych państwach.

Wskazano również konkretne korzyści systemowe wynikające z włączenia psychiatrii do APN, w tym zwiększenie dostępności świadczeń, odciążenie lekarzy psychiatrów, zapewnienie ciągłości opieki oraz wsparcie realizacji Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Następnie, w dniu 6 listopada 2025 r., OIZPP wystąpiła o dopuszczenie swojego przedstawiciela do prac **Zespołu ds. kompetencji zawodów medycznych**, wskazując, że posiada przygotowane propozycje legislacyjne dotyczące APN oraz jest gotowa przedstawić je w toku prac zespołu.

Do chwili obecnej brak jest jednak transparentnej informacji pozwalającej ustalić, **jakie kryteria zastosowano przy podejmowaniu decyzji o nieuwzględnieniu tych wniosków.**

I. SPRAWA NIE DOTYCZY JUŻ WYŁĄCZNIE UDZIAŁU W ZESPOLE

Podkreślenia wymaga, że sprawa ma obecnie znacznie większe znaczenie niż kwestia personalnego udziału przedstawiciela jednej organizacji w jednym zespole.

Ministerstwo Zdrowia prowadzi bowiem prace nad projektem **UD387 - ustawy o zawodzie pielęgniarki i zawodzie położnej**, który ma kompleksowo uregulować wykonywanie tych zawodów oraz poziomy kompetencyjne.

Projekt przewiduje m.in. uporządkowanie poziomów kompetencyjnych pielęgniarek i rozszerzenie katalogu ich samodzielnych kompetencji.

Oznacza to, że zagadnienia, które były przedmiotem wcześniejszych wystąpień OIZPP, **nie mają charakteru historycznego**.

Dotyczą bezpośrednio aktualnego procesu legislacyjnego.

Nie można zatem uznać, że wcześniejsze wnioski zostały skutecznie „zamknięte” poprzez samo niedopuszczenie przedstawiciela OIZPP do prac zespołu.

II. DLACZEGO POMINIĘTO PIELĘGNIARSTWO PSYCHIATRYCZNE?

Wnoszę o jednoznaczne wskazanie:

1. kto podjął decyzję o nieuwzględnieniu pielęgniarstwa psychiatrycznego jako odrębnego obszaru APN;
2. na podstawie jakiej analizy merytorycznej podjęto tę decyzję;
3. czy przed podjęciem decyzji analizowano specyfikę psychiatrii, w tym rozwój psychiatrii środowiskowej;
4. czy analizowano potrzeby kadrowe psychiatrii oraz dostępność lekarzy psychiatrów;
5. czy analizowano kwalifikacje, doświadczenie i potencjalny zakres kompetencji pielęgniarek posiadających specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa psychiatrycznego;
6. czy analizowano rozwiązania funkcjonujące w innych państwach w zakresie zaawansowanej praktyki pielęgniarskiej w psychiatrii;
7. czy Zespół ds. APN przeprowadził formalne głosowanie w sprawie włączenia psychiatrii do katalogu obszarów;

8. jeżeli tak - proszę o udostępnienie protokołu, wyniku głosowania oraz uzasadnienia przyjętego stanowiska;
9. jeżeli nie - proszę wskazać, kto i na jakiej podstawie zdecydował o pominięciu tego obszaru.

Samo stwierdzenie, że „Zespół nie przewidział psychiatrii", nie stanowi odpowiedzi na zasadnicze pytanie. **Istotą sprawy jest bowiem ustalenie, dlaczego psychiatrii nie przewidziano, kto o tym zdecydował oraz na podstawie jakich danych i kryteriów.**

III. ODMOWA UDZIAŁU OIZPP - ŻĄDANIE WSKAZANIA KRYTERIÓW

W odniesieniu do wniosku z dnia 6 listopada 2025 r. o włączenie przedstawiciela OIZPP do Zespołu ds. kompetencji zawodów medycznych wnoszę o wskazanie:

1. czy wniosek OIZPP został formalnie rozpatrzony;
2. kto podjął decyzję o jego nieuwzględnieniu;
3. jaka była podstawa prawna odmowy;
4. jakie kryteria zastosowano przy wyborze podmiotów dopuszczonych do udziału w pracach Zespołu;
5. jakie organizacje społeczne, zawodowe lub eksperckie zostały dopuszczone do prac;
6. czy wszystkie zainteresowane podmioty miały możliwość zgłoszenia swoich przedstawicieli;
7. czy OIZPP otrzymała formalną odpowiedź odmowną, a jeżeli tak – proszę o udostępnienie jej kopii;
8. czy skład Zespołu został ustalony w sposób wyłączający możliwość udziału innych ekspertów lub przedstawicieli organizacji społecznych;
9. jeżeli tak - proszę wskazać podstawę oraz uzasadnienie takiego ograniczenia.

IV. OIZPP NIE WNIOSKOWAŁA O UDZIAŁ WYŁĄCZNIE Z POWODÓW REPREZENTACYJNYCH

Wniosek OIZPP nie dotyczył wyłącznie uzyskania miejsca przy stole eksperckim.

OIZPP przedstawiła własny projekt ustawy o Zaawansowanej Praktyce Pielęgniarskiej już 31 maja 2025 r.

Projekt obejmował m.in.:

- definicję APN,
- wymagania kwalifikacyjne,
- zakres samodzielności zawodowej,
- zasady odpowiedzialności,
- określenie kompetencji,
- możliwość samodzielnego diagnozowania i leczenia w określonym zakresie,
- kierowanie na badania i konsultacje,
- zasady uzyskiwania uprawnień.

OIZPP deklarowała więc możliwość przedstawienia **konkretnego materiału legislacyjnego**, a nie jedynie stanowiska środowiskowego.

W tej sytuacji odmowa udziału w pracach powinna być możliwa do wyjaśnienia poprzez wskazanie **jasnych, obiektywnych i weryfikowalnych kryteriów**, według których dokonano wyboru uczestników procesu.

V. PROBLEM NABIERA SZCZEGÓLNEGO ZNACZENIA W KONTEKŚCIE UD387

Projekt UD387 przewiduje systemowe uporządkowanie kompetencji zawodowych pielęgniarek i położnych oraz wprowadzenie poziomów kompetencyjnych.

Oznacza to, że państwo właśnie obecnie podejmuje decyzje, które będą miały bezpośredni wpływ na przyszły model wykonywania zawodu pielęgniarki.

W tej sytuacji szczególnego znaczenia nabiera pytanie o **transparentność procesu tworzenia prawa**.

Jeżeli określone organizacje lub środowiska uczestniczą w opracowywaniu rozwiązań dotyczących przyszłych kompetencji pielęgniarek, a inne - mimo formalnego zgłoszenia i przedstawienia własnych propozycji - zostają pominięte, konieczne jest wskazanie kryteriów, które takie zróżnicowanie uzasadniają.

Nie chodzi przy tym o zagwarantowanie każdej organizacji prawa do miejsca w każdym zespole.

Chodzi o coś bardziej podstawowego: **o możliwość ustalenia, czy proces konsultacyjny był prowadzony według obiektywnych zasad, czy też według uznaniowego wyboru uczestników.**

VI. ŻĄDANIE UJAWNIENIA DOKUMENTACJI

Wnoszę o udostępnienie:

1. protokołów posiedzeń Zespołu ds. APN;
2. uchwał i stanowisk Zespołu dotyczących wyboru obszarów APN;
3. dokumentów dotyczących oceny poszczególnych obszarów pielęgniarstwa;
4. analiz dotyczących możliwości włączenia pielęgniarstwa psychiatrycznego do APN;
5. opinii i ekspertyz dotyczących APN w psychiatrii;
6. dokumentów dotyczących rozpatrzenia wniosku OIZPP z 21 sierpnia 2025 r.;
7. dokumentów dotyczących rozpatrzenia wniosku OIZPP z 6 listopada 2025 r.;
8. kryteriów wyboru organizacji i ekspertów uczestniczących w pracach zespołów;
9. informacji o wszystkich podmiotach, które zostały dopuszczone do przedstawienia stanowisk dotyczących APN;
10. informacji, czy rekomendacje dotyczące APN w psychiatrii były przedmiotem analizy podczas prac nad projektem UD387.

VII. ŻĄDANIE PONOWNEGO WŁĄCZENIA PROBLEMATYKI PSYCHIATRII

W związku z trwającym procesem legislacyjnym wnoszę o:

1. ponowne przeanalizowanie możliwości uwzględnienia pielęgniarstwa psychiatrycznego jako odrębnego obszaru APN;

2. przedstawienie OIZPP możliwości złożenia formalnych uwag do rozwiązań dotyczących APN;

3. przeprowadzenie merytorycznej analizy zasadności utworzenia ścieżki APN w psychiatrii;

4. wskazanie, czy rozwiązania dotyczące APN w psychiatrii były analizowane w toku prac nad UD387;

5. wskazanie, jakie podmioty uczestniczyły w opracowywaniu tych rozwiązań;

6. udostępnienie dokumentacji potwierdzającej sposób rozpatrzenia wcześniejszych wniosków OIZPP.

VIII. NIE CHODZI O PRZYWILEJ DLA JEDNEJ ORGANIZACJI

Chcę podkreślić, że celem niniejszego wystąpienia nie jest żądanie szczególnego traktowania OIZPP.

Chodzi o zapewnienie, aby proces tworzenia przyszłego modelu APN był oparty na:

- potrzebach pacjentów,
- kompetencjach zawodowych,
- dowodach naukowych,
- analizach systemowych,
- doświadczeniach międzynarodowych,
- oraz rzeczywistym dialogu ze środowiskiem zawodowym.

Jeżeli Ministerstwo uznaje, że określona organizacja nie powinna uczestniczyć w pracach eksperckich, powinno być możliwe wskazanie **obiektywnego kryterium uzasadniającego takie wyłączenie**.

Jeżeli natomiast określony obszar pielęgniarstwa zostaje pominięty przy tworzeniu APN, powinno istnieć **merytoryczne uzasadnienie takiej decyzji**.

Szczególnie dotyczy to psychiatrii - obszaru, w którym potrzeby pacjentów, niedobory kadrowe i konieczność rozwoju opieki środowiskowej wymagają racjonalnego wykorzystania kompetencji wszystkich zawodów medycznych.

IX. WEZWANIE DO RZECZOWEJ ODPOWIEDZI

Wnoszę o udzielenie odpowiedzi opartej na:

konkretnych dokumentach, datach, kryteriach, podstawach prawnych i ustaleniach merytorycznych.

Nie oczekuję odpowiedzi o charakterze deklaratywnym, w szczególności ograniczonej do informacji, że „prace trwają", „kwestia jest analizowana" albo „Ministerstwo prowadzi dialog ze środowiskiem".

Takie stwierdzenia nie odpowiadają na pytania dotyczące:

- sposobu rozpatrzenia złożonych wniosków,
- podstaw pominięcia psychiatrii,
- kryteriów wyboru uczestników prac,
- dokumentacji prac Zespołu,
- oraz wykorzystania jego ustaleń w aktualnym procesie legislacyjnym.

Oczekuję zatem odpowiedzi umożliwiającej zweryfikowanie sposobu podejmowania decyzji dotyczących przyszłego modelu Zaawansowanej Praktyki Pielęgniarskiej w Polsce.

Brak takiej transparentności będzie oznaczał, że proces dotyczący fundamentalnej zmiany kompetencji zawodowych pielęgniarek odbywa się bez możliwości społecznej kontroli jego rzeczywistych podstaw i przesłanek.

Z poważaniem

Dariusz Popiński
Kierownik OIZPP
Zespół Inicjatywy na rzecz Ustawowej Regulacji Zaawansowanej Praktyki Pielęgniarskiej w Polsce

ŹRÓDŁA I DOKUMENTY

1. Zarządzenie Ministra Zdrowia z 1 kwietnia 2025 r. w sprawie powołania Zespołu ds. określenia obszarów, w tym czynności zawodowych, w których może być realizowana zaawansowana praktyka pielęgniarek – Dz. Urz. Min. Zdrow. 2025, poz. 26. Zespół był organem pomocniczym Ministra, a zarządzenie określało jego zadanie oraz termin zakończenia działalności. akt-002 akt-002

2. Pismo OIZPP z 21 sierpnia 2025 r. – „Włączenie pielęgniarstwa psychiatrycznego do obszarów Zaawansowanej Praktyki Pielęgniarskiej".

3. Pismo OIZPP z 6 listopada 2025 r. – „Wniosek o włączenie przedstawiciela OIZPP do Zespołu ds. kompetencji zawodów medycznych". Wniosek_wlaczenie_kompetencje_1…

4. Projekt ustawy o zawodzie pielęgniarki i zawodzie położnej – UD387, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów / Ministerstwo Zdrowia. Projekt został opublikowany 24 marca 2026 r.; jako organ odpowiedzialny wskazano Ministerstwo Zdrowia, a jako osobę odpowiedzialną – Podsekretarz Stanu Katarzynę Kęcką. W opisie projektu wskazano m.in. potrzebę uporządkowania poziomów kompetencyjnych pielęgniarek i nadania im nowych ról, kompetencji i uprawnień.

5. Projekt ustawy o zawodzie pielęgniarki i zawodzie położnej – oficjalna strona KPRM: Projekt UD387